Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

С. В. Совгіра,
В.П. Миколайко, В. Г. Гончаренко, Н. Ю. Душечкіна

ТЕХНОЛОГІЯ ВИЯВЛЕННЯ ТА МЕТОДИКА СТВОРЕННЯ НОВИХ ЗАПОВІДНИХ ОБ'ЄКТІВ ВІДПОВІДНО ДО РЕГІОНАЛЬНОЇ СПЕЦИФІКИ

МОНОГРАФІЯ

Умань
Видавець «Сочінський М. М.»
2019

УДК 502.174(1–751.3)(02)
Т38

Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини протокол №3 від 24 вересня 2019 року

Рецензенти:
Денисик Г. І., доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, академік Вищої школи;
Петрук В. Г., доктор технічних наук, професор, професор кафедри екології та екологічної безпеки, директор Інституту екологічної безпеки та моніторингу довкілля Вінницького національного технічного університету, заслужений природоохоронець України;
Горслов О. М., доктор біологічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу Національного ботанічного саду ім. Миколи Гришка НАН України.

Т38 **Технологія** виявлення та методика створення нових заповідних об'єктів відповідно до регіональної специфіки : моногр. / С. В. Совгіра, В. П. Миколайко, В. Г. Гончаренко, Н. Ю. Душечкіна. – Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2019. – 342 с.

ISBN 978-966-304-335-7

У монографії розкрито: організаційно-правові та методологічні основи формування регіональної екомережі Південно-Бузького екокоридору, зокрема здійснено оцінку стану мережі природно-заповідних територій регіонального і місцевого значення, розкрито методологію розробки та створення репрезентативних заповідних об'єктів відповідно до регіональної специфіки та сучасні проблеми організації нових природно-заповідних територій. Запропоновано методику створення нових природно-заповідних територій лісостепової та степової зони Південно-Бузького екокоридору.

Монографію адресовано кваліфікованим фахівцям, які працюють в системі освіти чи виробництва – від окремого навчального закладу до галузевих і загальнодержавних органів освіти, науки, виробництва, викладачам екологічних дисциплін, вчителям біології та екології, класним керівникам, вихователям, працівникам позашкільних навчальних закладів, керівникам гуртків, факультативів, всім, хто вболіває за природу рідного краю, збереження земного світу Землі.

УДК 502.174(1-751.3)(02)

© С.В. Совгіра , 2019
© В.П. Миколайко ,2019
© В.Г. Гончаренко ,2019
© Н.Ю. Душечкіна , 2019

ISBN 978-966-304-335-7

ЗМІСТ

ВСТУП 5
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОМЕРЕЖІ ПІВДЕННО-БУЗЬКОГО ЕКОКОРИДОРУ 11
1.1. Оцінка стану мережі природно-заповідних територій регіонального і місцевого значення Південно-Бузького екокоридору 11
1.2. Методологія розробки та створення репрезентативних заповідних об'єктів відповідно до регіональної специфіки 15
1.3. Сучасні проблеми організації нових природно-заповідних територій 38
РОЗДІЛ 2. МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНОЇ МЕРЕЖІ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ ПІВДЕННО-БУЗЬКОГО ЕКОКОРИДОРУ 59
2.1. Матеріали дослідження 59
2.2. Методика дослідження 71
РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ТА ПРОЕКТУВАННЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ СИСТЕМ ПІВДЕННО-БУЗЬКОГО ЕКОКОРИДОРУ 80
3.1. Структурні елементи екомережі Південно-Бузького екокоридору 80
3.2. Типологічна класифікація Південно-Бузького екокоридору 86
3.3. Поняття про територіальну організацію природно-заповідного фонду 89
3.4. Організаційна робота із землевласниками, землекористувачами та місцевим населенням у напрямі проектування нових природно-заповідних територій 91
3.5 Умови створення та повноцінного функціонування нових природно-заповідних територій 122
3.6. Технологія резервування потенційних природно-заповідних територій 137
РОЗДІЛ 4 МЕТОДИКА ВИЯВЛЕННЯ ТА СТВОРЕННЯ НОВИХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ ЛІСОСТЕПОВОЇ ЗОНИ ПІВДЕННО-БУЗЬКОГО ЕКОКОРИДОРУ 141
4.1. Компонентний склад нових природно-заповідних територій лісостепової зони Південно-Бузького екокоридору 141
4.2. Комплексна оцінка потреби у створенні нових природно-заповідних територій лісостепової зони 161
4.3. Технологія виявлення перспективних територій регіональної екомережі лісостепової зони 166
4.4. Принципи оцінки перспективних природно-заповідних територій 203